

ACC. N:R. M. 7792:1-55.

Landskap: Småland. Upptecknat av: Edith Österlund
Härad: Västbo. Adress: Box 5, Hållerstorp
Socken: Kulltorp. Berättat av: Emma Österlund
Uppteckningsår: 1941. Född år 1862 i Kulltorp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Marknader.

s. 1-55.

Stn. IV: 6.

Lista nr 6: Marknader.

§ 3. Det fanns marknadsplatser
där både i Värnamo och
Bisplaved vilka kommo två
gångar på året i juni och
i september eller i oktober.

Dessa marknader besöktes
av folket i denna ort för
det mesta. De äldre person-
erna i familjen ätte kan-
ske till marknaden efter ett
par stur som skulle säljas.
De yngre gingo för det mesta
vägen fram.

Marknadsplatsen var bebyggd
av bodar och stånd av trä
där man försälde allhandla
varor. Vad det beträffar

Sjättes marknadsplatsen där
Kreaturshandeln försiggick
samma där ingen bebyggelse.
Bodarna och stånden voro
i ytterkanterna av mark-
nadsplatsen.

Lit till marknaden kom-
mo alla som hade något
att avyttra. Lit kom bröka-
ren och hans söner med
sina kalvar och ånkar,
kyllor och spannar. Bröka-
ren och hans pojkar gjorde
ett bra arbete, man ville
 gärna handla med dem. Men,
och ett stort men var det,
innan någon av dessa män
voro hemfärdiga, hade de kan-

Se dygigt upp pengarna
som de skulle leva av
framåt året - eller sin lit-
la tjänst. Jag brännvin-
et flöt i strömmar å forna
tidens marknader.

Hit kom yrkessmederna
med en säck smide på ryg-
gen, som t. ex. knivar, lisak
gångjärn saker m. m.

Hit kom sljådaren med
sina träskedar och potatis-
stolar m. m. Hit kom ko-
skällemakaren med sina
skällor vilka rinte god av-
gång. Hit kom brynnmakaren
med sina cirkor och kola-
fat. Hit kom bänverskan med

sina kläden och jörkläden,
alla skulle ha en plats
att stå på, om än så liten.
Fruktiga allmogekvinnor kån-
kade till marknaden med
stora väskor för att
saluföra på marknaden. Des-
sa kände god efterfrågan.

Köpare och säljare voro
ibland erakända. Det vill
saga, det kanske var så att
den som sålde en sak behövde
känna en annan av en annan
säljare och tvärtom. Lant-
verkarna som här uppräknats
kommo från Kullbys men
det kunde handla att sam-
ma slag av lantverkare kom-

men från flera socknar. Så
blev det ett prov på vilket
slags arbeten som var bäst.
En cue ykesman gick
ett litet arbete än den andre.
Sådan var väl känt inom
flera kyrksöcknar också...

Så gick man omkring och
prutade och kipslog vid bodar
na och ständen allt efter
som dagen gick.

De som skulle handla med
kreatur åkte eller ledde till
marknaden. Dagen före mark-
nadsdagen tyckte de som kal-
lades "marknadsdag", var det
den allra livligaste kreaturs-
handeln. Detta var väl känt

En allmogens i orterna.
 Vi skola nu söka beskriva
 en odalbondes marknads-
 resa och hans äventyr
 under denna högtidsdag.
 Det var dagen för mark-
 naden i ortens län. Ynné
 i boningshuset i den skunn-
 ma oktobermorgonen stod
 markmodern, lyst av skenet
 från den gyllna spisen
 och tillagade resekruten åt
 marknadsfolket. Det blåmål-
 de marknadskrinet stod med
 gyllt lock. Maten lade
 med ett par fina råbröds-
 limpor ett par kalkoner
 blandbröd, två kakor lura-

Amos.

Tiden för
 denna
 marknad
 datum
 sig till
 slutet av
 1880-talet.

bröd" i kottuca av skinet.
En halv färboj kokt och jrid-
lades därpå samt en kokt
kverkora en kokt köttkro-
ett stycke kemost, en trä-
ask fylld med smör, en
stor äggpannkaka. Därmed
vid lades en stor laggakniv
eller fjällkniv.

Pojken fick ingjölka korna
bäst han ville, ty mat-
rorden var upptagen med
utrustningen och att laga
till kläderna för anresan.
Drängen var tillåtet att
gå till ladugården och ge
korna som skulle säljas
fukt och foder, stropa några

kväcker. Daga ut och
sunga järabäggen, sitta
på träjurakäcken och katta
för den lätta "okistälän"
samt kysso och öka den
gamla trimmen, ty den
nya ringarstrimmen eller
knygarstrimmen var ju
god att skänka bort med
otarna. Men att lasta
göran var ej drängen be-
fordd till sjö. Det skulle
husbonden gå i spetsen
för ty det var nya med
lastningen.

Nå husfar taktat sig vid
den svaga belysningen, klädde
han sig i sin ^{finst} bästa vadmals-

ACC. N:R. M. 7792:9.

kläder, drog på sig de ny-
salgade störlarna tog fram
plånboken ur chifffongjeren
alltid tillåta honom sam-
lade den utanför västen och
stoppade den i bröstfickan
i västens insida, satte
en näl i fri att vara säker
att ha den i förvar under
markanden.

Kontornaden hade berättat
med att tillreda mat som
skulle vara till hemma-
folket under de två dagarnas
bortovaro. Det var till att
skynda sig och gå alls fri-
digt i sinna tid.

Luskar tog fram 'kora' lyfte

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

nde
stjärn-
kan
att den
en så
ock-
gädes
i väst-
gädes-
spade

kom
med
och
sil-
ing.
hopp-
n ära

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

till påfyllning alldeles
gratis.
Kam vid frukosttiden eller
mörning klockan nio skulle
joran packas. Drängen
och husbonden följdes åt
och arbetet gick enkelt und-
an. På väckelotten breddes
ett lager av mjukt kola-
ko. Skatkrinet sattes
baserat i väcken. Ett
par buntar hemvänt vitt
ylletyg om tjugo fem alnar
varken lades dit. Det ena
tyget skulle limmas till
färgning och pressning hos
färgaren och beredas till
badmal. Det andra skulle

Saluföras å marknaden.
På vår lårda förkade halv-
skinn som sammanknalla-
des lades bledrid. De skul-
le linnas in i en garvarens
till beredning.

I den främre delen av
bäcken placerades en
kopparkraka på 5 kamrar
fylld med linnor. Detta
skulle även saluföras.

Så och några valkåsar som
också stuvades in där fram
en stor frissa halv lades
även där så och en frivari-
ty påse ull och en med
grön eller lin. Allt detta
skulle säljas på marknaden.

På detta lades en nya kr-
säckarna därpå, samt
sattes så åklappen på så
var skjutsen klar.

På given signal från mat-
modern gingo barnarna
in och åto ett kastant
frukostmål, vilket bestod
av sill och potatis, samt
kross och mjölk ostad och
så var man färdig för ar-
resan. Pigan skulle bli hem-
ma denna gång. Drängen och
hon turades om att gå till
marknaden var sin gång. Hågen
av dem var svungen att
vara hemma.

Drängen gav sista rykten

deras magar. Litet kaka-
socker hade de fått i smyg
för att hårennemen skul-
le bli blanka.

Älskanden såg belåtet
på djuren tryggs omnit-
bet ur fickan och matte
dem. - Har du sett på,
sade han till drängen Tean
fästas bara ett kvin i
gjortan men fräken är
ett halft kvin över! Det
hjälper att göra på. Jag
har ju sparat dem den bästa
tiden också, ej litat dem
gå för plogen mer än van-
nan dag, tillade han. Han
lyfte på "krångelshattan

kliade sig i nacken och sat-
te åter på den med en
fullt belåten min.
Hon på sin fortsatte han
vi ska kria nu! Detta be-
hövdes ej ty man kom res-
färdig och seglade fram till
den väntande frän. Sennes
gestalt var betydligt om-
klädd med varma skor
reskläder. Över den hem-
vanda ullklädningen bar
hon en stor fotsid. Solma-
kappa av buffel. Vid kappans
remsor skymtade det svarta
moareförklädet som likt
klädningen var alldeles fot-
sid. Hängjorda svörkängor med

skäp av kaluskin på
rossliderssest och med
bestanta höstnar.

På kvällen var hon en
bedoin eller ylleduk i
svart färg och under den
ett 'silkecräma' blåa
på det att hon skulle vara
snygg vid kvattklidseln
beträffade då hon gick in
i vägen, affär eller till
vägen bekant.

Då hon skulle stiga upp
på vagnen lade hon filt-
skalen i vitt och brast
över axlar och ryggar. Hon
var hon 'känd' för resan
som hon gått utläs sig.

I handen höll man en
stor buckig korg med bruna
ränder och fransades
varjehanda saker bland an-
nat ett par knytklutar
att ha i beredskap om man
ville knyta inne något som
kjöst, då man skulle läm-
na markunden. Till mark-
unden i Sislavet var 2 1/2
gammal mil dygt, ifrån
byn Östersby varifrån denna
berättelse dateras sig.

Lusumoren blev upp på
vägen för skulle ännu
gå ett stycke väj innan
kan sätta sig upp för att
undsläppa Rydgrens arbete

med foran, som var länli-
gen tung.

Komman ner mot Anders-
borg kom den ena foran
efter den andra i sällskap.
Häre vid Bjärnehultsvä-
gen kom det fullt av
Bursjober både åkande
och gående. Häre de åkan-
de märkte sig marknads-
platsen blevo de åkande
allt flera och man prata-
de högröstat för att göra
sig hörd. Då vagnarna skramlade och
starna rannade vid åsyn-
en av andra nötkreatur
skinga man kommo ledande
sin enda ko, med kösicken.

Ringlande på den ena axeln.
Hufvudsakarna till Bis-
lavet. Vindlade av åkande
och gående samt kreatur
av alla slags storlekar,
enkannerligen nötkreatur.
Det kom folk från alla
Gjusefem socknarna i
Västbo massor av folk
som sågo intresserade och
nöjda ut med en slags
friväntan målade i sin
ansikten. Det var en frost-
klar oktoberdag och röken
stog rätt upp från skor-
stornarna. Från Gjusens vindla
stog andedräkten också som
bjösk rök. Då man värma

De sju marknads trädan
stego bänderna av skjuts-
arna slogo fitterna emot
varandra för att värma
sig. Att sitta och akseptu-
era blev inte varmt en
oktoberdag.

Vår husbonde tyckte ock-
så det var "rakallet" varför
han därför han stigit av
frunt och gått den sista
gårdingsvägen. Och ändå
hade haft reseckappen som
var av naturligt fotsid och
varm att svepa in sig i.

Men se därna hade gått
sakta och inte ville han
jätta dem. Det kunde gjort

en femtilapps mindre vid
handeln med dem.

Kaffegummornas brassolys-
te i bjudande mot mark-
nadsfolket runt marknads-
platsen. Kaffekopparna
voro upprättade på trälädn
eller på en gammal trä-
bänk. Kaffebäddet tryks druck
in krogen och krogen och
snart skockade man sig
kring kaffekistlarna med
intresse. Ty skam till säm-
des så bara vintern var så
frys man duktigt och man
glädde sig åt att få litet
varmt i sig vilket man ock-
sa sade fins emellan...

Här var snart hela Väster
frsamlet. De flesta kipe-
skålarna bestodo av ofri-
falskad java. Det varude
gott i bröstet. Kom då en
liten jammare till var det
hela en riktig fest tyckte
odalmenen. Man hörde de
skilda sockrarnas dialekter
svära i luften och många
statsko skulle stå all-
deles främmande för denna
ordrika dialekt som husap-
past gick upp översätta.
Påminstone inte på riks-
svenska i varje fall. Det
var ett äkta småländskt
allmogelin vid en målades

pensel. Folk och kreatur
böjde skrocka sig på och på
Man böjde koppla och
sväva över kreaturerna där
och var och man fick sina
glorier ungefär så här:

Då' å' veta då' titta på
ben och konstställ, Svå' fun
över tolv ett jätte igen...
Det ble' ännu att sitta
för ploån i framtida!!!
eller: Å' hva tidd??

- Tidd ja ja kull va
de kommällemassa sen
kan kan rikna själva va!
Lågg suva på va kom jattas
ett kvarta i tolv, herre-
don de kr kan ännu lutt

maken myjölka tre kanna
i ualeit, gredan a som
en fall a kom gar ma
fick kalv.

-Ja har kan slakt
na??

-Skatifam jämt. - - -

-Ja kan skatifam???

-A bevaras skal ja kan la
inta tatt na kalla!!!
ken, attä som vi fallto ve
sa kan ja la jänka a
fajuma!!!

-Ja kan ja attiva a jänka??

-Ja kor for da da da hade
ja inte tänkt man bara
for kändan sa ga sa...

Ja slog man ilyo och och

Så dracks kypeskål och
man var nöjd och glad och
nytt av den goda kaffe-
färgen.

Kvällarna hade samlat
från alla köror och kantar
i Västbo och vida därför-
över. De gamla lerdandarna
voro färbiga och blanda allt
av kram och färger var
församlat och visades upp
där. Färbiga hade sin handel
på en halär eller skiva
under bar himmel. Ofta
på en gammal trälämna.
Så såg man luktavatten, trä-
syrtad, snöliv, vaktors sy-
rtad, munspel, glasögon,

guldöppningar, cigarer, smör-
askar, råstkärl, m. m.
Kanske samma kvalle sålde
vitt (= arsenik) men då var
det i djupa hemlighet här
eller på denna sak gjorde
han de flesta marknad-
pengarna, som man såde.

Hitt emellertid stod en an-
nan man och sålde gjut-
järns grytor, klubbor, flakor,
en påljärn, källor,
samt vaffeljärn.

Bakom denne stod en man
som med sina potatisknivar
kolafat, allt av gläddad
och handla gick friskt undan.

Hjorden stod vid andra

sidan med sina milade
kräskedar, grötskedar m.m.
Det kom þegn som skulle
gifva sig och så på skedar-
na. Dessa kypte dussinet
fullt för det nya hemmet.
Skedarna räddade i en mans-
alder gott, som släjdaren
utslut sig, vilket ej var någon
överdrift heller.

En gammal stod vid sitt
vetekrödstält och såg efter
sina gamla kunder. Dessa
skockade sig snart vid gam-
mans tält och frösigt sig
med bröd bestående av ringar
och skorpar, att ha till
att bjuda främmande på.

han bakade af vetebröd i
hemmen på den tiden.
Huset fyllde bort stort
bröder och deras huskvar
vid sina fruktkärl och
käckar. Han mätte frukt-
en i en kappe av trä.
Denna rymde fem liter. Han
hade även litermått av
trä för de som ville köpa
vinne. Dessa trämått
voro försedda med inbända
årtal och initialer av
skilda slag.

I främjelsen omfattede allt
slags lågt folk såsom fattne
som spilde folk, visfrisälj-
re, blockskjare m. m. m. m.

Uppå på orten beundrades
allningen med slaktare
och uppstjornare från Öster-
götaland med sållande ma-
gar och okänt dialekt.
Dessa voro blädda i stora
plattmössor, keshoppor
av norrmänne snitt än
Västboallningens, som nya-
re moder voro okända och
ofta misskrediterade av...

Uppstjornarnas skölar voro
också spegelblanka av skv-
svarta vilket Västboind-
erna nästan räknade som
en "dödsynd". Demna de
yttersta tidernas högfärd.
De tjocka östgötapatrikerna

Varo i besittning av en
svada som var inställd
på att alldeles överrumpa
de fastiga Västervinderna
men det gick inte
Trygga och Ringa gick
de på marknadskadan
bland sina kreatur och
lät sig icke bekomma.
Fad. de hade föresatt sig
ansända handla med sina
kreatur blev och de lät
sig ej förbluffas av all
skadan. Uppskjarna surade
omkring dem som getingar
kring en konungsback. De
vände med sina stamma
planböcker togs upp och stogs-

gade ner den i ett utan
kast och tvivel.

De bemädlade männen
och kvinnorna voro ett be-
kant inslag bland marknads-
folket. De Euro pagers
i busar och stora knippen
ballonger i alla glada fär-
ger över sina hundar vil-
ka kommo barnens ögon
att ställa av förtjusning.
Taskeplarna läde sligt
läjer även de. Karusellen
gick sin viga betsgång under
positivt gullande takt.
Karusellens besök av några råd-
brusiga karlar plus en liten
pojke, vilken sothades i knopp

med karlarna ...

I ett sålt kunde man få
se apor och markattor
och ett annat sålt före-
visades en brun björn som
dansade på dampströms
billsjälse. Detta blev ett
billsjög möje för ungdomen.
Positivt spelade under fri-
ställningen och ungdomar-
na voro glada och njöda
och tyckte att de hade
en riktig festdag. Det var
blott ett par dagar på året
som sådan glädje bestod
dem och de värdade det
också. Det var de enda
riktiga fridagarna på året för de

folket fick odelat agur sig
åt nyjen.

En skjutkanna fanns också
på platsen en mörklyad
kvinnas försökte draga man-
folken åt sig med sin svada.
Det var mycket att vinna
om man hade tur. Spelar
och frikniivar, rakvälar
och gramma smäsaker att
ge fästekoimman i markund-
gåva. En ryssade och skratta-
de så tänderna lyste och vin-
nade åt de frileigående med.
Det primitiva skjutvapnet.
Samliga prjkar stodo som
fastnitade och stivade på
mansellen, kom rent av fri-

hållade dem. Toloskillings-
arna plockades fram snelli-
ga hade tur som kön sade
snart hade de fickorna full-
la av kran, ja de blevo
så förblivade att hade inte
deras fästebukar kommit
och dragit dem i rockärmen
hade de inte kommit gå där-
ifrån. För sömnigångarna följ-
de de med därtill och visso
de inte riktigt till sig förän
de var komna av marknad-
platsen.

Grundom steg snullet en
drucken kom roglande och
var kommen i gräl med en
annan, en annan hade

fäst ett blätt öga en hand
utslagen en blodig kake
en tillbucklad hatt som
akt på suad samt en tras-
ig rock eller dito väst.
I rum i serveringslokalerna
fick man skåda underliga
typer. Röttrasta gubbar
sutto och pokulerade vid
sina kaffhyppar och kabo-
fyllda brännvinsflaskor.
Folket steg stundtals och över-
gick stundom till gräl.
En tjock matrona kom
och lyssjade åt karlarna
ett tag, ett fästfolk kom
in och såg bortkinnarna ut
de hade kjört begärning att

ge åt släkten. Fästman-
nen bar en hattpås och
fästmannen ett paket som inne-
höll tyger och brudbrödes-
du för öfrigt. Fästmannen
beskilde kaffe. Förelt steg
mycket när pariet slog sig
ned och de äldre frusiga
männor började göra an-
spelningar på giftermålet
i grova ordalag. Fästmannen
sagde nästan gråtfullt ut
till kvinnorna steg in i
rummet och lovade karl-
arna att de skulle få
försöka om de inte kun-
de hålla sig. Karlarna
lovade sig och började allt

mera ågna sig åt drick-
andet. Borbet var smuts-
belagt med till. Hyckandes
flera lögur av årsgammal
smuts. De rankiga borden
darrade på sina ben. Bor-
et var grovt och gämnt.

En illaluktande fotgenlän-
pa med obehagliga och
ställning av bleckplåt häng-
de mitt i taket. En grön
gläddig kakelugn stod i
rummets ena hörn väg-
garne voro kala och trä-
liga. Brännvinsångar steg
ur både kaffekopparna och
karlarnas strupar och län-
nade efter sig en vederstygglig
lukt...

Under tiden som gick var
det ett rörligt liv vid bodar-
na och stånden. Där gick
handeln fri fullt. Fjörna
och hemmadiktarna stodo
och provade ryska galosch-
or med eller utan ylle-
poder. Bondunorna och
knekt- och frysarkusterna
stodo bredvid och tyckte
det var ett clände med
all höjanden som flugit i
myddnen nu fri tiden.
Brångarna och pojkar
stodo vid ett annat stånd
och provade gummitröjor
och krosser. De slet sine
ent ovana som de voro vid

Sådana don. Knapparna
flogo ur händerna på dem
förmligen hem de än kuro
sig af. De voro eldrida i an-
siktet som de suttit vid
en bakugn och somliga tunn
svetten var i ren nervosi-
tet. Men man måste vara
med sin tid naturligtvis...
Äro missäskändaren prova-
des hattr och mössor i
ett särskild styvhattarna
började bli på undet rufri
de voro allen mest begär-
liga. Fjor och flickor prova-
de resårskor vidett annat
stånd.

Men den ströta synden mör-

na sijo på marknaden var
suveräliven och fingerwantin-
na. Det hade inga flera
brukat än marksellerna i
herrgårdar, denna lysliga syn-
diga klädsel! Horom gäde
sig. Skulle verkligen någon
av deras flickor eller pigor
vilja bli till ett "afseri"
~~för~~?!! De riktigt vändades
vid tanken, tänk att de
skulle få lov att presta
luderligt folk med denna
lökaktiga klädsel som brukades
av herrskapsmansallerna...
kan gruvade sig för den nya
tiden med. all dess nymod-
igheter som fristode ungdom-

en. Gubben gick till läder-
handlarna för att köpa sig
varjunda som t. ex. en tolv-
bunn sulrebb, ett par hist-
skyltsresor, smulder till
ett grisko, ett par strölar
med ett halvt skilpund mas-
singstift, en skrud pligg,
o. s. v.

Andra åter gick till
järnhandlaren och köpte
sig en gäng histskor, ett
grinskeft ett hunder spåk
o. s. v. Andra åter gick
till speccerhandlaren och
köpte sig kaksaker en stock
dikria ett halvt skilpund
kaffe, m. m., smitt...

Aftonen valkades på andra
marknadsdagen. Och sådan
var nästan så gott som från
på både kreatur och folk.
Man såg blott några rest-
rester där och var blandat
med ekrementer efter krea-
turen. Ungdomarna begynde
också lämna marknaden.
Flickorna skens av beliten-
het över fädda marknads-
gator. Klädseln var enkel
stoppduk på huvudet resar-
skor på fötterna om livet
smuckhofstan som ännu
inte var avlagd. Man tyck-
te det var blott början av okto-
ber och därför så gick det an...

Pojkarna hade köpt styggsnusk
eriskippar, som de svängde
med i kussen under det de
marsade med flickorna allt
högjudda till längre de kom-
mer bort från marknads-
platsen. I köpfickorna hade
flickorna prkagrisar, man
slog sällskaps i flockar under
kempajen par om par.

Knallarna hade plockat
ihop på sitt gods och de som
hast tillt hade plockat ner
dem undan för undan.

Kästbecken var också tom.
Inte hade det varit mycket
att se på, ty hästarna hörd
inte komma blund allmogem

Det var lyxdjur menade brin-
derna. Men på herregårdar
na hade man åtminstone
ett par vaguskästar och mer-
derstundom var man fallen
för byte. Men det blev en
affär i snarlik.

Förorna hade lämnat
oträdan och kör ett gott
stycke på hemvägen. Dessa
bröder bröta upp från mark-
nadsplatsen vid middags-
tiden. Ty många hade lång
väg hem och man var nu
först vid och belägen. Bingen
vara sett och lurade till
på lasset av rena frivillig-
samheten. Ty allt hade gått

bra. Skotsäcks-skrinet var framt
men vad betydde det! Han
hade blivit i tillfälle att
göra goda vänner som
man sammanträffat med
på markanden.

Vår kunde med oss var
också på hemväg, han hade
tillhandlat sig ett par gjumbr
inrida stuter men vad be-
tydde det, mellangiften räck-
te dock till att täcka
kylläteken (= hypoteken) man
gatt sålart till gården. Han
kunde göra på stutarna över
vintern så att de blev full-
gårdiga till våren för det
stunga åkerbruket. Vår kunde

var nöjd över måttan nöjd.
Koran och kruskanden var
så i sina tankar över hänsdel-
sernas gång under markan-
den att de glömde sam-
tala med varandra något vänn-
bart under vägen hem. Anna
och vidlyftiga ord låg inte för
allmänheten. De tänkte desto mer
för dem var markanden ett
lyst utslag i vardagslivets gån-
genfamniga var som tinnade
ett mjukt skimmer efter
sig i månader framåt. För
myddnen var det verkliga fest-
dagar som glänste likt en
rad pärlor och gjorde var-
dagen lysare i långa tider
framåt...

Lista nr 6: Marknader.

Vidare kunde man be-
söka marknader i Hillinga-
ryd, två gånger om året el.
Viland blott en gång om
året.

Men, det fanns en annan
marknad som var av långt
mera betydelse, fests allt
den inföll i februari, då
börden var som mest hård
och skön, nämligen som
man kallade den: "Forsmässas
märda" (= Växjö marknad)
Den kom alltid vid samma
tid vid tiggidsmissan (den
15 februari) och denna mark-
nad besöktes av både Lull-

Angos och Buosjöben. Det
var sina 14 dagga mil
från Skellefte och många
körde dit på 1860-70-talen.
Man kunde lägga märke
till att de värsta väderns
dagar man under året inköp-
fide alltid vid "Tefersnäs".
Skade det varit gott väder
först så var dessa dagar
knäppo blev det som sagt
de alla värsta vädersdagar
man kunde tänka sig. Men
ingen marknadspåse, låt
sig avskräckas inför vädrets
makter, inte!

Det gick väl an för de åkan-
de men det var ej alla som

kommer skändes dit. Det
var flera fattiga odalmän
som gick den långa vägen
fram.

Berättarens fader Johan
Bengtsson, Kalset, Hultings,
född 1827 vandrade till
Växjö marknad vid tjuguf-
massan åtskilliga gånger
under 1860-70-talet. På
dessa fria marknader gick
han medförande mäsäck
i fickan samt en säck på
dua ålslan med handelsvaror,
som bestodo av krossillor
kakaringar, frid till kaka-
ringar och kakor, stumäkt
m. m. m. m. Fickan fylldes han

så att det blev en stor böda
som också blev tung ty det
var saker som var tyngd i.
Han hade hälsten av sack-
ens innehåll hängande på
ryggen och hälsten på bröstet
eller framåt. Det blev en
arbetares frid genom drivna-
na. Den första dagen gick
han cirka sex mil, han
sålde litet där och var, för
att lätta bödan, men efter följ-
an han kommit in i Kemo-
bergs län, ty i Jönköpings
län var det en lönande värf för
att detta folk skaffade sig
sådana varor i marknader-
na i orten, ty dessa varor

tillverkades huvudsakligen
i Bursjö. Familja personer
kommer hem till husean-
böerna och tillhandlade sty-
varorna. Men bortas Linn-
bays län Jansson tillgång
till sådana handelsvaror
och därifrån var kbjolysstua-
den god.

Han övermattade i Moa-
da (= Mokeda) och fortsatte
sedan till Värjö. Då kan-
ske han blott hade lite
på bottnen i säcken. Här
kan kom fram till mark-
nadsplatsen bekräde han fylle
på i sin säck för att ha
lite att saluföra på mark-

uaden. Detta tillgick så
att han tillhandlade sig
varor av samma slag som
han hade medfört, detta
utav de som köpt med lass
till markanden. Detta gick
bra, han hade snart sin
säck fylld av all sköns
handelssvaror. Då han såld
ut varorna köpte han
lin av Krambergarna och
fylldes säcken med denna
lina vara som odlades
i mindre skala i Hull-
torg. Linet betingade blott
ett pris av 30 öre per
skälpund vilket han skul-
le föise sig med, till en del,

Dessa bräande bänder fröde
 också med sin stora vär-
 buntar av både ylle och
 linne som salufördes på
 marknaden och rönt god
 afgång, liksom allt det
 andra från trädgårdar-
 bygden. Allt gick åt man
 köpte lin och ty med hem.
 Bursjöborna köpte också
 lin där ty dessa odlade
 aldrig något lin. Fullbyggs-
 borna odlade lin i liten
 skala, men Bursjöborna
 odlade aldrig något i den
 branschen. De ägnade sig mest
 åt industriin även i gam-
 la tider....